

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

The Factors Influencing the Development of Community Potential Through the Digital Community Center

อลงกต แพนสนิท¹, วิษณุ ปัญญายงค์², ปรรธนา มะลิไทย³
Alonggote Phansanit¹, Wisanu Panyayong², Prathana Malithai^{3*}

Received: 16 November 2022

Revised: 23 January 2023

Accepted: 6 February 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เข้าใช้บริการจำนวน 398 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 เก็บข้อมูลตามสัดส่วนและใช้วิธีการ สุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการ วิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยตัวแปรทั้ง 4 อยู่ในระดับมาก ผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการถดถอยพหุคูณเพื่อทำนาย อิทธิพลของปัจจัยทั้ง 4 ด้านพบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ($\beta = 0.137$) การบริหารองค์การ ($\beta = 0.244$) ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร ($\beta = 0.225$) การมีส่วนร่วมของชุมชน ($\beta = 0.303$) มีอิทธิพล ต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: อิทธิพล, การพัฒนา, ศักยภาพชุมชน, ศูนย์ดิจิทัลชุมชน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

² อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

¹ Assistant Professor in Public Administration, Collage of Law and Government, Sisaket Rajabhat University

² Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

³ Assistant Professor in Public Administration, Collage of Law and Government, Sisaket Rajabhat University

E-mail: alonggote4@hotmail.com

* Corresponding Author Email: prathana.m08@gmail.com

Abstract

This research studied. - 1. the guidelines of developing community potential through the Sisaket Digital Community Center, 2. Study the factors influencing the development of community potential through the Digital Community Center. The methodology of quantitative research was questionnaires which collected the data from 398 service users. The statistics used in the analysis were mean, standard deviation and coefficient and multiple regression analysis. The results showed that Digital Infrastructure Factor organization administration, personnel competency, community involvement, education learning information, social cultural aspects, economic aspects and income promotion were at a high level. The data was also analyzed using multiple regression methods to predict the influence of all four factors. It was found that digital infrastructure factors ($\beta = 0.137$), organizational management ($\beta = 0.244$), personnel competency ($\beta = 0.225$), community participation ($\beta = 0.303$) influenced the development of community potential through Sisaket's Digital Community Center. It was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Influencing, development, community potential, digital community center

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลผลิตทางการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561, หน้า 1) ศูนย์ดิจิทัลชุมชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจำเป็นต้องมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากในฐานะที่ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่น โดย

ปฏิบัติการกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2564) ในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างแท้จริงนั้นต้องเริ่มพัฒนาในระดับฐานรากของระบบได้แก่เศรษฐกิจในระดับชุมชนซึ่งในปัจจุบันเศรษฐกิจในระดับชุมชนนั้นยังมีอีกจำนวนมากไม่น้อยที่อยู่ในระดับของการไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่ไกลจากเขตเมืองหรืออยู่ในแถบชนบทถึงแม้รัฐจะสนับสนุนและส่งเสริมการกระจายงบประมาณลงสู่กลุ่มเหล่านี้เพื่อหวังให้เกิดการกระตุ้นการพัฒนาจากกลุ่มเนื่องจากกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนเหล่านี้

ยังขาดการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้การพัฒนาความสามารถ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจึงเป็นองค์การที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีให้กับชุมชนเพื่อให้ความรู้และทักษะที่จะนำไปประกอบอาชีพ โดยในปี 2565 มีศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศมากถึง 2,394 ศูนย์ ซึ่งศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษซึ่งมีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเทศบาลหนองใหญ่ อำเภอเมืองจันทร์ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลตูม อำเภอศรีรัตนะ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนหอคอยศรีลาดวนเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลปะอาว อำเภออุทุมพรพิสัย ศูนย์ดิจิทัลชุมชนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเจียงอี) อำเภอเมืองศรีสะเกษ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ และศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลพรวน อำเภอขุนหาญ

การจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีความเท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี โดยในการดำเนินการยังมีปัญหาในการให้บริการต่างๆ เช่น การให้บริการประชาชนผู้มารับบริการ หรือปัญหาของผู้รับบริการ ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการเวลา ปัญหาในเรื่องของสถานที่ให้บริการ ประชาชนผู้รับบริการไม่ปฏิบัติตามกฎของศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่ตั้งไว้ ความยากจนที่เกิดการเสียเปรียบเนื่องจากการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจึงเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีความสำคัญเนื่องจากการใช้ชีวิตในยุคการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยต้องทำการส่งเสริมความรู้พร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียน

รู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง (ดิษฐาพันธ์ บุตรกุลและศิริณา จิตต์จรัส, 2562, หน้า 241-255) อีกทั้งจากงานวิจัยของ Hughes & Lan (2003) ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลของชุมชนและนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

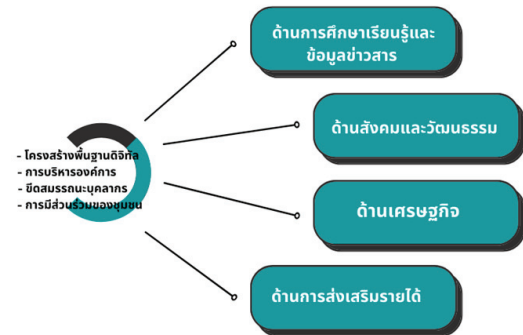
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษถือเป็นจังหวัดที่มีเกษตรกรจำนวนมากและชุมชนยังขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีจึงได้จัดให้บริการประชาชนที่สนใจได้เข้าร่วมอบรมศึกษาหาความรู้สร้างความพร้อมภาคประชาชนให้เกิดการรับรู้และใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนในภาคการเกษตร และผู้มีรายได้น้อย อีกทั้งยังมีผู้ดูแลศูนย์และวิทยากรอิสระที่ดำเนินการเป็นจิตอาสา โดยได้รับการอบรมจากโครงการให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ประกอบการให้สามารถเป็นพ่อค้าแม่ค้า ออนไลน์ สร้างช่องทางการขายเพิ่มรายได้ให้กับตนเองได้ สร้างความปรองดองและภูมิคุ้มกันทางสังคมให้มีความเข้มแข็งจากฐานรากเพื่อสร้างรากฐานของการพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องอาศัยองค์ประกอบและปัจจัยหลายด้านจากที่กล่าวมาข้างต้นศูนย์ดิจิทัลชุมชนจำเป็นที่จะต้องพัฒนาองค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การบริหารองค์การ การพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรรวมไปถึงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อใช้ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษได้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและสามารถช่วยยกระดับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนที่เข้ารับบริการในเขตพื้นที่ศูนย์ดิจิทัลชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 7 แห่ง โดยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (Yamane, 1973) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 398 คน โดยใช้การสุ่มแบบใช้หลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) จากนั้นทำการเก็บข้อมูลตามสัดส่วน (proportion size) และใช้วิธีการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยเลือกวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) จากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนอัตราส่วนการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

รายชื่อศูนย์ดิจิทัลจังหวัดศรีสะเกษ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเทศบาลหนองใหญ่	4,005	22
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลตูม	9,273	51
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนหอคอยศรีสำดวนเฉลิมพระเกียรติ	10,290	57
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเจียงอี)	10,290	57
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลปะอาว	5,039	28
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง	17,056	94
ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลพวาน	16,130	89
รวม	72,083	398

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (questionnaire) ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัล

ชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางที่นำมาพัฒนาปรับปรุงพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของชุมชนผ่านศูนย์

ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงก์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's alpha = .989

สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย จากการใช้สูตรการหาอันตรายภาคชั้น สามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยได้ 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับ
น้อย	ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับ
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับ
มาก	ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับ

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (stepwise multiple regression)

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.3 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.6 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.9 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 40.4

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของระดับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษพบว่าโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลมากเป็นลำดับที่ 1 กล่าวคือ อยู่ในระดับมากที่สุดระดับค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D. = .755) ขีดสมรรถนะบุคลากรเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุดระดับค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D. = .764) การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุดระดับค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D. = .763) และการบริหารองค์การเป็นลำดับสุดท้าย อยู่ในระดับมากที่สุดระดับค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D. = .756) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดลำดับ ของการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

การพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ	X	S.D.	แปลผล	จัดลำดับ
โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	4.14	.755	มาก	1
การบริหารองค์การ	3.99	.756	มาก	4
ขีดสมรรถนะบุคลากร	4.06	.746	มาก	2
การมีส่วนร่วมของชุมชน	4.01	.763	มาก	3

3. ในภาพรวมของการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษพบว่าด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสารมากเป็นอันดับที่ 1 กล่าวคือ อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D. = .726) ด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย

4.02 (S.D.=.750) ด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D. = .764) และด้านการส่งเสริมรายได้เป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D. = .817) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดลำดับของแนวทางพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

แนวทางพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ	X	S.D.	แปลผล	จัดลำดับ
ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร	4.08	.726	มาก	1
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.02	.750	มาก	2
ด้านเศรษฐกิจ	3.99	.764	มาก	3
ด้านการส่งเสริมรายได้	3.95	.817	มาก	4

4. ผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 4 ด้านพบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ($\beta = 0.137$) การบริหารองค์การ ($\beta = 0.244$) ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร ($\beta = 0.225$) การมีส่วนร่วมของชุมชน ($\beta = 0.303$) มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพ

ชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันสามารถพยากรณ์การพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ (R^2) ได้ร้อยละ 79.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณการนำค่าน้ำหนักความสำคัญอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ต่อภาพรวมของการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

Model	ตัวแปร	R	R ²	Adjusted R ²	Coefficients		t	Sig
					b	ß		
1	การมีส่วนร่วมของชุมชน	.838	.703	.702	.850	.780	24.490	.000
2	การมีส่วนร่วมของชุมชน	.876	.768	.767	.478	.441	8.325	.000
	การบริหารองค์การ				.440	.418	7.836	.000
3	การมีส่วนร่วมของชุมชน	.888	.789	.787	.318	.325	4.936	.000
	การบริหารองค์การ				.319	.281	5.322	.000
	ขีดสมรรถนะบุคลากร				.309	.282	4.933	.000
4	การมีส่วนร่วมของชุมชน	.893	.797	.795	.266	.303	3.950	.000
	การบริหารองค์การ				.299	.244	4.986	.000
	ขีดสมรรถนะบุคลากร				.275	.225	4.318	.000
	โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล				.125	.137	2.461	.000

a = .339 S.E. est = .32193

*p<.05

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยในปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลมากที่สุดต่อแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจะเห็นได้จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยศูนย์ดิจิทัลชุมชนยังมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันกับ โรงเรียนเครือข่าย วิชากิจชุมชน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาของศูนย์ดิจิทัล ภาคเอกชน รวมไปถึงภาคประชาชน ซึ่งในระยะแรกในทุกๆ ศูนย์ได้พัฒนาการเรียนรู้อ่านผ่านผู้นำชุมชนเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญให้กับชุมชนอันจะส่งผลต่อผู้เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น จิตอาสา ผู้สูงอายุ ประชาชน นักท่องเที่ยว และในบางศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่ตั้งอยู่ในโรงเรียน ในระยะแรกของการบริหารเน้นไปที่นักเรียนและครู

ของตนเองและต่อมาก็ได้พยายามขยายผลไปสู่ประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้มีผู้มาใช้บริการน้อยและต้องปฏิบัติตามมาตรการของรัฐ ทำให้การขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ต้องหยุดชะงักลงแต่อย่างไรก็ตามทุกศูนย์ก็พยายามขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนของพื้นที่อยู่อย่างสม่ำเสมอโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทน วิถีชีวิตของประชาชน โดยส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกร ทำนา ทำสวน ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่จะอยู่ที่สวน ไม่มีความสนใจในเรื่องนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องกระตุ้นบุคคลเหล่านี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพอันจะส่งผลต่อรายได้ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างกับความพร้อมของคนชุมชนเมืองจะมีความพร้อมมากกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

กนิษฐา สอกลงกลาง (2562) ควรมีการให้จัดเวทีชาวบ้าน ให้ชาวได้ออกความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจสำรวจการวางแผนด้านกายภาพ สำรวจปัญหาและจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน มีการสำรวจปัญหาและจัดการปัญหาภายในชุมชน และด้านการบริหารและจัดทำแผนในชุมชน

ปัจจัยด้านการบริหารองค์การซึ่งมีอิทธิพลรองลงมามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น ความสำเร็จของศูนย์ดิจิทัลชุมชนขึ้นอยู่กับทิศทางและนโยบายในการบริหารของศูนย์นั้นๆ แต่องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารคืองบประมาณในการจ้างงานบุคลากรที่ดูแลศูนย์นั้นยังไม่เพียงพอและในบางศูนย์ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ดูแลโดยตรง และที่สำคัญผู้บริหารที่ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนพบว่าการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน 2 ปี ที่ผ่านมายังไม่มีโครงการใดที่ประสบความสำเร็จแสดงให้เห็นถึงการขาดแผนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จและยังขาดเป้าหมายที่ชัดเจนไม่ว่าจะเป็นแผนระดับองค์การหรือแผนเป้าหมายในการพัฒนาประชาชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องกำหนดแผนงานและเป้าหมายที่ชัดเจนผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานและไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนสอดคล้องกับ ครรชิต สิงหเสนานนท์ และ สัมพันธ์ พลภักดี (2560) พบว่ายุทธศาสตร์ที่สำคัญในการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการให้บริการด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชนให้มีคุณภาพสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร จากการศึกษาพบว่ามียุทธศาสตร์ต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการจัดตั้งศูนย์ในช่วงแรกสำนักงานสถิติจังหวัดจะเป็นผู้ดูแล

และส่งเจ้าหน้าที่มาประจำศูนย์ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ดูแลจะขึ้นตรงกับสำนักงานสถิติ และเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ได้ขึ้นตรงกับทางหน่วยงานที่อยู่ในสถานที่ตั้งทำให้การสั่งการหรือการบังคับบัญชาเป็นไปด้วยความไม่ราบรื่น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลศูนย์ดิจิทัลมีสัญญาเป็นรายปี หากหมดสัญญาและทางสำนักงานสถิติจังหวัดไม่ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาให้ใหม่ทำให้เกิดการขาดผู้ดูแลศูนย์ที่มีความรู้และความชำนาญโดยตรง หน่วยงานที่ตั้งจึงต้องจัดหาเจ้าหน้าที่มาแทนอาจจะใช้คนในองค์กรเดิมมาทำหน้าที่ดูแลหรือจ้างคนใหม่ ซึ่งความรู้ความสามารถในบางอย่างไม่สามารถทดแทนเจ้าหน้าที่ๆ ผ่านการอบรมเพื่อดูแลศูนย์โดยตรง หน่วยงานที่ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องพัฒนาบุคลากรของตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมกับความไม่แน่นอนในการบริหารองค์การอยู่เสมอสอดคล้องกับ ธนพร แยมสุตา (2561) พบว่าหน่วยงานหรือองค์กรใดๆ ก็ตามที่มีการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และดำเนินการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคน พัฒนาระบบงานให้สามารถสร้างผลผลิตและผลลัพธ์ขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงกับมิติทางการบริหารจัดการอื่นๆ จะทำให้องค์กรนั้นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลงานที่ดีมีคุณภาพจนได้รับการยอมรับ จะเป็นที่ยอมรับได้ว่าองค์กรนั้นเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ผลการวิจัยในปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลมีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเข้าถึงข้อมูลในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่ายโดยโทรศัพท์มือถือส่วนตัวของประชาชนทำให้ความสำคัญของการใช้คอมพิวเตอร์ในการ

สืบค้นหรือทำธุรกรรมต่างๆ ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับศูนย์ดิจิทัลเท่าที่ควรถึงแม้จะมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ครบครันและสถานที่ตั้งของศูนย์ดิจิทัลชุมชนโดยส่วนใหญ่ได้ปรับเปลี่ยนจาก ห้องประชุม ห้องสมุด ทำให้เกิดการแออัดพื้นที่ทำให้เข้าใช้งานได้ยาก เช่น หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีประชุมก็จะทำให้ใช้งานศูนย์ดิจิทัลชุมชนลำบากเนื่องจากอยู่ในห้องเดียวกัน ในขณะที่หากศูนย์ตั้งอยู่ในโรงเรียนการใช้งานจะมีความหนาแน่นในช่วงนักเรียนพักเที่ยงหรือพักเบรกและไม่เพียงพอต่อการใช้งานเนื่องจากมีจำนวน 8 เครื่องและประชาชนไม่สามารถเข้าใช้บริการได้ ดังนั้น ศูนย์ควรมีแผนงบประมาณที่ชัดเจนในการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลต่างๆ และออกแบบสถานที่ของศูนย์ให้เหมาะสมและมีความเป็นสัดส่วนทำให้ง่ายต่อการเข้าใช้ สอดคล้องกับ สิริมาศ จันทน์แดง (2564) ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาต้องมาจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ สมาคม และกองทุนต่างๆ ด้วยความจริงใจที่จะสนับสนุนการลดช่องว่างทางดิจิทัลในสังคมไทย โดยการสร้างความพร้อมสิ่งต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบอินเทอร์เน็ต และระบบโทรคมนาคม 2) อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต 3) ทักษะการใช้งานระบบ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทันสมัยและรวดเร็ว แก่ประชาชนในชุมชนเป็นภารกิจหลักของศูนย์ดิจิทัลชุมชนโดยมุ่งให้ชุมชนทราบถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการ

ค้าขายและการประกอบอาชีพ เพิ่มพูนทักษะทางดิจิทัลให้กับทุกกลุ่มของชุมชนไม่ว่าจะเป็น ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ เกษตรกร นักเรียนและเยาวชน แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ขาดกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่สำคัญต้องทำให้ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพและชีวิตประจำวันได้ โดยมุ่งเน้นการสร้างทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานให้แก่ชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางทักษะและรับรู้ประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ พิกุล มีมานะ และคณะ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า คอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน

ผลการวิจัยปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ในภาพรวมของการวิจัยเชิงปริมาณอยู่ในระดับมาก ในขณะเดียวกันผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพได้สะท้อนให้เห็นถึงศูนย์ดิจิทัลชุมชนได้ให้ความสำคัญในน้ำหนักระเด็นนี้น้อยที่สุด ทั้งนี้ต้นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นทำให้รูปแบบของการเผยแพร่ในด้านเนื้อหาอาจมีการให้ความสำคัญของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ในบางพื้นที่ได้ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ชุมชนซึ่งมีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นจึงได้นำผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมาเป็นจุดขายทางด้านวัฒนธรรมที่ส่งต่อกันมาทางผลิตภัณฑ์ของชุมชนสู่สินค้าที่ทำรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างมีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมหากเป็นศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองที่มีความแตกต่าง

ทางด้านวัฒนธรรมก็จะมุ่งไปสู่เป้าหมายที่แตกต่างกับชุมชนที่อยู่ในชนบทโดยเน้นไปที่การพัฒนาสังคมตามเป้าหมายของนโยบายจังหวัดสำหรับศูนย์ดิจิทัลที่ไม่ได้มุ่งเน้นไปทางผลิตภัณฑ์ก็ได้ให้ความสำคัญกับ 10 วาระของจังหวัดศรีสะเกษพร้อมกับการเผยแพร่องค์ความรู้ที่สืบทอดกันทางวัฒนธรรมของพื้นที่นั้นๆ โดยมีแผนงานที่จะใช้ศูนย์ดิจิทัลเป็นเครือข่ายและเผยแพร่เรื่องราวของชุมชนจาก ปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้รู้ในท้องถิ่น สอดคล้องกับ อุไรวรรณ แมะบ้าน (2563) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง พบว่ากลยุทธ์การบริหารจัดการที่ชุมชนนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง คือ การจัดการความรู้ ได้แก่ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ การบริหารทุนทางสังคมจึงเป็นปัจจัยความสำเร็จหลักของการพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองในชุมชนท้องถิ่นไทย

การพัฒนาและขับเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจชุมชนของศูนย์ดิจิทัลเองก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อที่จะให้ชาวบ้านได้มีรายได้มากขึ้นจากช่องทางออนไลน์อันจะส่งผลทำให้ระบบเศรษฐกิจในชุมชนมีรายได้มากและมีเงินหมุนเวียนในแต่ละตำบลมากยิ่งขึ้น และยังได้มีการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยการเสริมสร้างอาชีพและอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องโดย รวมไปถึงได้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการพัฒนาที่ใกล้เคียงกันก็จะทำความร่วมมือซึ่งกันและกัน โดยทุกๆ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษจะมุ่งเน้นในประเด็นของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนผ่านระบบ e-commerce ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีช่องทางการขายส่งผลให้มีรายได้มากขึ้น ทั้งนี้ศูนย์

ดิจิทัลชุมชนจะต้องศูนย์กลางในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพโดยสร้างนวัตกรรมผ่านองค์ความรู้จากเทคโนโลยีผสมเข้ากับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์แม้กระทั่งด้านการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นให้กับคนในชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความยั่งยืน สอดคล้องกับ พัชรภา สิ้นห์ธนาสาร (2557) พบว่าผู้นำชุมชนควรให้การสนับสนุนให้ชาวบ้านในชุมชนมีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจอย่างจริงจัง และควรจริงจังกับการพัฒนาและเข้ามาบริหารจัดการเพราะจะมีส่วนสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวของสมาชิกและชาวบ้านในชุมชน

ผลการวิจัยด้านการส่งเสริมรายได้ของชุมชนในการวิจัยเชิงปริมาณแสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับมากแต่มีคะแนนที่ต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาจากข้อมูลจะพบว่าชุมชนมีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ยังไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากพื้นฐานของชุมชนโดยส่วนมากเป็นเกษตรกรอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางทักษะดิจิทัลที่ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเพื่อยกระดับรายได้โดยเน้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมชุมชนผ่านการอบรมจากศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยขยายโอกาสทางการตลาดทำให้เกิดช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ค้ากับผู้ซื้อผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านช่องทางออนไลน์เมื่อได้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มช่องทางขายให้กับผู้ผลิตโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้ไม่ถูกเอาเปรียบ ในขณะที่ศูนย์ดิจิทัลที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษาก็ได้ให้ความสำคัญในการสร้างทักษะอาชีพให้แก่นักเรียนเพื่อที่จะได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยเน้นไปที่การขายสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม ดิจิต็อก สอดคล้องกับ อมรจิต ขานพิมาย และ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมรายได้ของประชาชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวางจำหน่ายให้สอดคล้องกับสถานะของตลาดและผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญ และมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การเพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาชุมชนร่วมกันระหว่างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน และชุมชนในพื้นที่เข้ามาร่วมสนับสนุนการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของศูนย์ดิจิทัลชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน

1.2 จัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ดิจิทัลชุมชนโดยใช้ประชาชนในพื้นที่ มีการกำหนดแผนและแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง

1.3 สร้างความเข้าใจและเป้าหมายในการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ดิจิทัลที่หน่วยงานส่วนกลางส่งมาประจำ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างในการประสานงานและการพัฒนาชุมชนตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

1.4 มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานให้กับชุมชนอย่างเร่งด่วน สร้างแรงจูงใจกับผู้ที่ยังไม่เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการใช้ดิจิทัลสำหรับชีวิตประจำวันและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

1.5 จัดทำห้องศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มีความเหมาะสม แยกส่วนออกมาจากสถานที่ที่ปะปนกับการทำงานของหน่วยงานราชการ ลดขั้นตอนการเข้าใช้งาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าใช้บริการศูนย์ดิจิทัลสามารถเข้าใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย มีความเป็นส่วนตัว และมีความเข้าถึงได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลเพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีของชุมชน

2.2 ควรเก็บข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาชุมชน เช่นกระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสถิติจังหวัด ภาคการขนส่งสินค้าชุมชน ผู้นำชุมชน นักการเมืองท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการวิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องและผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รวมไปถึงศูนย์ดิจิทัลชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ ที่ช่วยให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2564). *โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. <https://www.mdes.go.th>.
- กนิษฐา ศอกกลาง. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสาร มทร.อีสาน (ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 2 (2), 81-91.
- ครรชิต สิงห์เสมานนท์ และสัมพันธ์ พลภักดี. (2560). การบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)*, 8 (1), 122-131.
- ดิษฐาพันธ์ บุตรกุลและศิริณา จิตต์จรัส. (2562). การส่งเสริมความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 11 (1), 241-255.
- ชนพร แยมสุตา. (2561). การจัดการความรู้: เครื่องมือขับเคลื่อนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรขีดสมรรถนะสูง. *วารสารแพทย์นาวิ*, 45 (1), 170-181.
- พัชราภา สิงห์ธนสาร. (2557). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบริเวณพื้นที่รอบวนอุทยานเขาหลวง เขตอำเภอลาดยาว และอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารมหาวิทยาลัยกายัพ*, 24 (2), 169-204.
- พิกุล มีมานะ, ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์ และสนุก สิงห์มาตร. (2559). การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์. *ธรรมทรรศน์*, 16 (3), 203-215.
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก.
- สิริมาส จันทน์แดง. (2564). Edtech เทรนด์การศึกษายุคใหม่: การนำมาใช้ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษามุ่งกลางปัญหาช่องว่างทางดิจิทัล. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*, 12 (3), 44-56.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *ศูนย์ดิจิทัลชุมชน*. <https://dcc.onde.go.th>.
- อมรจิต ขานพิมาย และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2560). การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมรายได้ของประชาชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)*, 7 (3), 213-222.
- อุไรวรรณ แมะบ้าน. (2563). การบริหารจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8 (2), 73-88.
- Hughes, J. & Lan, K. R. (2003). The culture of digital community networks and its impact on the music industry. *The International Journal on Media Management*, 5 (3), 180-189.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row Publications.